

ENR 1.4 ATS Luftrum og beskrivelse**ENR 1.4 ATS Airspace and Description****1 ATS luftromsklassifisering**

Innen norske FIR er luftrommet inndelt i 4 klassifiseringer A, C, D og G som er i samsvar med ICAO standarder med forbehold av de forskjeller som er angitt GEN 1.7. Luftrom klassifisert som A, C og D er kontrollert luftrom mens G er ukontrollert luftrom.

Hvor ATS luftrom sammenfaller vertikalt, dvs. et over det andre, skal flyginger på et felles nivå være underlagt bestemmelser til, og bli gitt tjenester i henhold til, den minst restriktive luftromsklasse. Ved bruk av disse kriterier, er klasse C luftrom regnet som mindre restriktivt enn klasse A luftrom; klasse D luftrom mindre restriktivt enn klasse C luftrom, osv.

Luftromsklassifiseringene er beskrevet i de påfølgende punkter. Beskrivelser og prosedyrer for det enkelte luftrom innen hver klassifisering fremgår i ENR.

ATS luftrom er klassifisert som følger:

Klasse A: Kun IFR-flyginger er tillatt. Alle flyginger er underlagt flygekontrolltjeneste og er atskilt fra hverandre. Det er krav om kontinuerlig luft-til-bakke-talekommunikasjon for alle flyginger. Alle flyginger skal ha ATC-klarering.

Klasse C: IFR- og VFR-flyginger er tillatt. Alle flyginger er underlagt flygekontrolltjeneste, og IFR-flyginger er atskilt fra andre IFR-flyginger og fra VFR-flyginger. VFR-flyginger er atskilt fra IFR-flyginger og mottar trafikkinformasjon om andre VFR-flyginger og, etter anmodning, forslag om unnvikelsesmanøver. Det er krav om kontinuerlig luft-til-bakke-talekommunikasjon for alle flyginger. For VFR-flyginger gjelder en hastighetsbegrensning på 250 knop IAS under 10 000 FT AMSL, unntatt dersom vedkommende myndighet har godtatt noe annet for luftfartøytyper som av tekniske- eller sikkerhetsgrunner ikke kan holde en slik hastighet. Alle flyginger skal ha ATC-klarering.

Klasse D: IFR- og VFR-flyginger er tillatt og alle flyginger er underlagt flygekontrolltjeneste. IFR-flyginger er atskilt fra andre IFR-flyginger og mottar trafikkinformasjon om VFR-flyginger og, etter anmodning, forslag til unnvikelsesmanøver. VFR-flyginger mottar trafikkinformasjon om alle andre flyginger og, etter anmodning, forslag til unnvikelsesmanøver. Det er krav om kontinuerlig luft-til-bakke-talekommunikasjon for alle flyginger. For VFR-flyginger gjelder en hastighetsbegrensning på 250 knop IAS under 10 000 FT AMSL, unntatt dersom vedkommende myndighet har godtatt noe annet for luftfartøytyper som av tekniske- eller sikkerhetsgrunner ikke kan holde en slik hastighet. Alle flyginger skal ha ATC-klarering.

1 ATS airspace classification

Within Norwegian FIR the airspace is further divided into 4 classifications, A, C, D and G which comply with ICAO standards subject to the differences notified at GEN 1.7 Airspace A, C and D is controlled airspace while G is uncontrolled airspace.

Where the ATS airspace adjoin vertically, i.e. one above the other, flights at a common level would comply with requirements of, and be given services applicable to, the less restrictive class of airspace. In applying these criteria, Class C airspace is therefore considered less restrictive than Class A airspace; Class D airspace less restrictive than Class C airspace, et cetera.

The airspace classifications are described in subsequent paragraphs, and descriptions and procedures of individual airspace within each classification are contained in ENR.

ATS airspace are classified and designated in accordance with the following:

Class A: IFR flights only are permitted. All flights are provided with air traffic control service and separated from each other. Continuous air-ground voice are required for all flights. All flights shall be subject to ATC clearance.

Class C: IFR and VFR flights are permitted,. All flights are provided with air traffic control services and IFR flights are separated from other IFR flights and from VFR flights. VFR flights are separated from IFR flights and receive traffic information in respect of other VFR flights and traffic avoidance advice on request. Continuous air-ground voice communications are required for all flights. For VFR flights a speed limitation of 250 KTS IAS applies below 10 000 FT AMSL, except where approved by the competent authority for aircraft types, which for technical or safety reasons, cannot maintain this speed. All flights shall be subject to ATC clearance.

Class D: IFR and VFR flights are permitted and all flights are provided with air traffic control service. IFR flights are separated from other IFR flights, receive traffic information in respect of VFR flights and traffic avoidance advice on request. VFR flights receive traffic information in respect of all other flights and traffic avoidance advice on request. Continuous air-ground voice communication are required for all flights and a speed limitation of 250 KTS IAS applies to all flights below 10 000 FT AMSL, except where approved by the competent authority for aircraft types, which for technical or safety reasons, cannot maintain this speed. All flights shall be subject to ATC clearance.

NORSK

ENGLISH

Klasse G: IFR- og VFR-flyginger er tillatt og mottar flygeinformasjonstjeneste etter anmodning. Alle IFR-flyginger skal være i stand til å opprettholde luft-til-bakke talekommunikasjon. En hastighetsbegrensning på 250 KTS IAS gjelder for alle flyginger under 10 000 FT AMSL, unntatt dersom vedkommende myndighet har godtatt noe annet for luftfartøytyper som av tekniske- eller sikkerhetsgrunner ikke kan holde en slik hastighet. Det kreves ikke ATC-klarering.

Følgende luftrom er klassifisert som RMZ:

- TIA
- TIZ
- CTR utenfor kontrolltårnets åpningstid
- Ekofisk og Tampen HTZ

Betingelsene for flyging innenfor hver luftromsklasse er vist i etterfølgende tabell.

Class G: IFR and VFR flight are permitted and receive flight information if requested. All IFR flights shall be capable of establishing air-ground communications. A speed limitation of 250 KTS IAS applies to all flights below 10 000 FT AMSL, except where approved by the competent authority for aircraft types, which for technical or safety reasons, cannot maintain this speed. ATC clearance is not required.

The following airspaces are classified as RMZ:

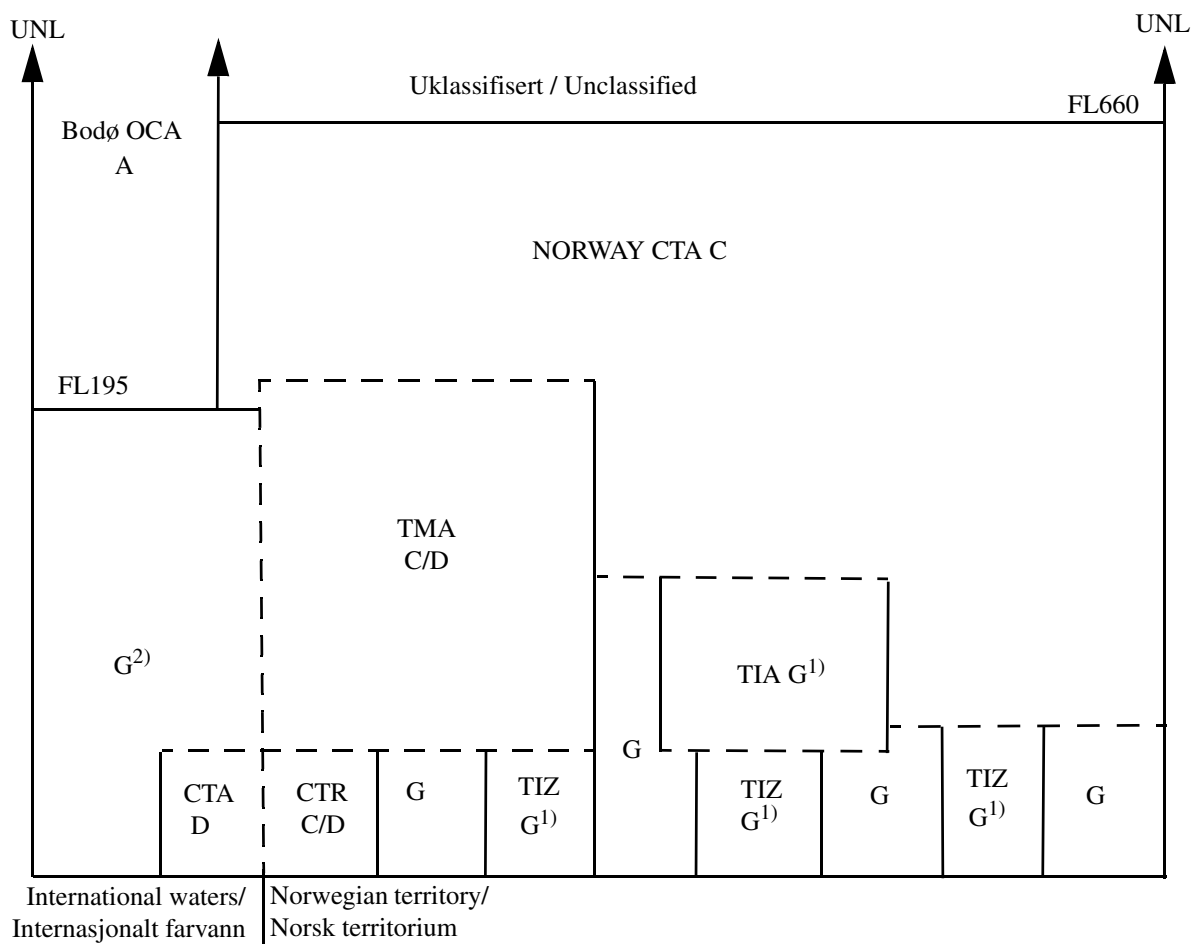
- TIA
- TIZ
- CTR outside the opening hours of the ATC unit
- Ekofisk and Tampen HTZ

The requirements for the flights within each class of airspace are as shown in the following table.

NORSK

ENGLISH

Klasse / Class	Type flyging / Type of flight	Atskillelse etableres mellom / Separation provided	Form for tjeneste / Service provided	Hastighetsbegrensning ¹⁾ / Speed limitation ¹⁾	Evne til å opprette radio-kommunikasjon / Radio communication capability requirement	Krav til kontinuerlig to-veis luft-til-bakke tale-kommunikasjon / Continuous two-way radio communication requirement	Gjenstand for ATC klarering / Subject to an ATC clearance
A	Bare IFR / IFR only	Alle luftfartøy / All aircraft	Flygekontrolltjeneste / Air Traffic Control Service	Ikke relevant / Not applicable	Ja/Yes	Ja/Yes	Ja/Yes
C	IFR	IFR fra / from IFR and VFR	Flygekontrolltjeneste / Air Traffic Control Service	Ikke relevant / Not applicable	Ja/Yes	Ja/Yes	Ja/Yes
	VFR	VFR fra / from IFR	1) Flygekontrolltjeneste for atskillelse fra IFR trafikk / Air Traffic Control Service for separation from IFR traffic 2) Trafikkinformasjon for VFR/VFR (og etter anmodning, forslag til unnavikelsesmanøvre) / Traffic information VFR/VFR (and traffic avoidance advice on request)	250 KT IAS under/below 10 000 FT AMSL	Ja/Yes	Ja/Yes	Ja/Yes
D	IFR	IFR fra / from IFR	Flygekontrolltjeneste samt trafikk- informasjon om VFR-trafikk (og etter anmodning, forslag til unnavikelsesmanøvre) / Air Traffic Control Service and Traffic Information about VFR-flights (and traffic avoidance advice on request)	250 KT IAS under/below 10 000 FT AMSL	Ja/Yes	Ja/Yes	Ja/Yes
	VFR	Ingen / Not provided	Flygekontrolltjeneste/Air Traffic Control Service. IFR/VFR og/and VFR/VFR trafikkinformasjon / traffic information og (etter anmodning, forslag til unnavikelsesmanøvre)/(and traffic avoidance advice on request)	250 KT IAS under/below 10 000 FT AMSL	Ja/Yes	Ja/Yes	Ja/Yes
G	IFR	Ingen / Not provided	Flygeinformasjonstjeneste etter anmodning / Flight Information Service if requested	250 KT IAS under/below 10 000 FT AMSL	Ja/Yes ²⁾	Nei/No ²⁾	Nei/No
	VFR	Ingen / Not provided	Flygeinformasjonstjeneste etter anmodning / Flight Information Service if requested	250 KT IAS under/below 10 000 FT AMSL	Nei/No ²⁾	Nei/No ²⁾	Nei/No
<p>¹⁾ Når gjennomgangshøyden er lavere enn 10 000 fot AMSL, bør FL 100 brukes i stedet for 10 000 fot. Vedkommende myndighet kan også gi fritak til luftfartøytyper som av tekniske- eller sikkerhetsmessige grunner ikke kan holde en slik hastighet / When the level of the transition altitude is lower than 10 000 feet AMSL, FL 100 should be used in lieu of 10 000 feet. Competent authority may also exempt aircraft types, which for technical or safety reasons, cannot maintain this speed.</p>							
<p>²⁾ TIA og TIZ, samt CTR utenfor kontrolltårnets åpningstid, er klassifisert som RMZ. Piloter skal opprettholde kontinuerlig luft-til-bakke talekommunikasjonsvakt og opprette to-veis kommunikasjon om nødvendig på den relevante kommunikasjonskanalen i RMZ / TIA and TIZ, and CTR outside the opening hours of the ATC unit, are classified as RMZ. Pilots shall maintain continuous air-ground voice communication watch and establish two-way communication, as necessary, on the appropriate communication channel in RMZ.</p>							

Stiplede linjer i figuren over indikerer at øvre og/eller nedre luftromsgrense er varierende:

- Nedre grense CTA og øvre/nedre grense TMA REF ENR 2.1, ENR 6.2 og ENR 6.3.
- Øvre/nedre grense TIA REF ENR 2.2, ENR 6.2 og ENR 6.3.
- Øvre grense CTR/TIZ REF AD 2 for hver enkelt AD.

Flyginger i Bodø Oceanic FIR (OFIR) som utføres mer enn 100 NM ut fra kystlinjen skal, dersom flygehøyden er lik eller større enn den høyeste verdi av FL60 eller 2000 FT (600 M) over bakken gjennomføres i henhold til instrumentflygereglene (uansett værforhold).

¹⁾ REF RMZ RMK ENR 1.4-2

²⁾ Luftrommet under FL195 i norske FIR/OFIR som omfatter internasjonalt farvann er klassifisert som G med følgende unntak:

- Deler av CTA, TMA og CTR som befinner seg over internasjonalt farvann (REF ENR 2.1).
- P600 vest av Sola TMA og N623 vest av Flesland TMA (Luftromsklasse D, REF ENR 3.3).

Dashed lines in the figure above indicate that the upper and/or lower limits of the airspace vary:

- Lower limit CTA and upper/lower limit TMA REF ENR 2.1, ENR 6.2 and ENR 6.3.
- Upper/lower limit TIA REF ENR 2.2, ENR 6.2 and ENR 6.3.
- Upper limit CTR/TIZ REF AD 2 for each AD.

Flights in Bodø Oceanic FIR (OFIR), operating more than 100 NM seawards from the shoreline, shall be conducted in accordance with the instrument flight rules (even when not operating in IMC) when operated at or above FL60 or 2000 FT (600 M) above ground, whichever is the higher.

¹⁾ REF RMZ RMK ENR 1.4-2

²⁾ The airspace below FL195 over the high seas within Norwegian FIR/OFIR is classified as G with the following exceptions:

- Parts of CTA, TMA and CTR which are located over the high seas (REF ENR 2.1).
- P600 west of Sola TMA and N623 west of Flesland TMA (Airspace class D, REF ENR 3.3).

NORSK

ENGLISH

2 **ATS luftromsbeskrivelse**
NIL

2 **ATS airspace description**
NIL

THIS PAGE INTENTIONALLY LEFT BLANK